

Pravilnik o zdravstvenoj kontroli bilja u prekograničnoj trgovini

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописију се: начин вршења обавезног здравственог прегледа пошиљака биља при увозу, извозу и провозу; услови под којима се пошиљке биља могу увозити, извозити и превозити; услови које морају испуњавати објекти на граничним прелазима преко којих се врши промет биља; начин обавештавања о приспећу пошиљке биља; образац уверења о здравственом стању пошиљке биља **Kojfe** се извози и реекспортује; дозвољени процент присуства одређених економски штетних биљних болести и штеточина у пошиљкама биља при увозу; предузиман[^] потребних мера (дезинфекција и дезинсекција) при увозу и провозу; начин уништавања пошиљака биља ради спречавања уношења, односно ширења карантинских и економски штетних биљних болести и штеточина.

Члан 2.

Под пошиљком биља, у смислу овог правилника, подразумевају се:

- 1) живо биље, семе (у ботаничком смислу), осим семена које није намењено за сејање, и садни материјал (калем-гранчице, резнице, младице, изданци, сејанци, расад, живићи (вреже јагоде), окулант, воћне и шумске саднице, корење, кртоле, луковице, ризоми, културе јестивих гљива, културе биљних ткива и сл.);
- 2) биљни делови, свежи и суви (сечено цвеће, гране са лишћем, одсечена стабла са лишћем, лековито биље, зачинско и ароматско биље, трска и др.);
- 3) биљни плодови (плодови воћака, грожђе, плодови шумског и самониклог биља, коштице и други биљни плодови, поврће у свежем и сувом стању);
- 4) влакна предивних биљака (очишћена и неочишћена) и њихови отпаци;
- 5) амбалажа биљног порекла, амбалажа од дрвета или отпадака дрвета, сламе, маховине и лишћа, асуре и др.;
- 6) резана грађа и шумски сортименти (трупци, обловина, огревно и целулозно дрво, фурнир, паркет, кора дрвета и други производи шумарства и дрвне индустрије);
- 1) сточна храна биљног порекла (сено, слама, кукурузовина, уљане погаче и сачма, брашно и мекиње, мешавина сточне хране, концентрати, пелети, зрнасти биљни производи и др.);
- 8) земља (остац земље на биљним деловима, узорци земље за педолошка испитивања, тресет и други супстра-

ти који садрже земљу и органска ђубрива, стајско ђубриво, компост, гуано, глисњак и др.).

Ако су хемијским, термичким или другим начином прераде биља отклоњене могућности преношења биљних болести и штеточина, производи из става I. овог правилника не сматрају се биљем у смислу овог правилника и не подлежу обавезном здравственом прегледу (парени паркет, иверица, панел-плоче, парени фурнир, прерађена плута, импрегнирано дрво, столарија, плетарија, конзервисано и смрзнуто воће и поврће, пржена кафа, пржени бадем и пистације, упредена и хемијски прерађена биљна влакна и сл.).

Члан 3.

Обавезни здравствени преглед пошиљака биља обухвата:

Страна 904 - Број 59 - СЛУЖБЕНИ ЛИСТ СФРЈ Петак, 2. август 1991.

- 1) преглед исправа које прате пошиљку биља;
- 2) преглед превозног средства;
- 3) преглед амбалаже;
- 4) преглед биља;
- 5) евиденцију пошиљака и налаза.

Члан 4.

Уверење о здравствено!^ стању пошиљке биља (у даљем тексту: фитоцертфикат) које прати пошиљку биља која се увози и провози мора бити одштампано према обрасцима утврђеним у Међународној конвенцији за заштиту биља и попуњено на енглеском или француском или немачком или руском језику. Фитоцертфикат се после извршеног прегледа задржава и чува у архиви граничне станице за заштиту биља две године, а уверење о здравственом стању семена и садног материјала - пет година.

Ако је фитоцертфикат из става I. овог члана изостављен у земљи извозници која није ратификовала Међународну конвенцију за заштиту биља, уважиће се фитоцертфикат издат по прописима те земље ако по основном садржају одговара захтевима предвиђеним овим правилником.

Пошиљке биља које се увозе или провозе из земље која није земља порекла тог биља треба да прати фитоцертфикат према обрасцу за пошиљке биља у реекспорту, уз који је приложен оригинал или оверена копија фитоцертфиката земље порекла.

Ако се из суседних земаља, и то из једног места, увози већа количина биља за индустрију прераду (корен шећерне репе, целулозно дрво и сл.) и ако је у земљи производње савезни гранични инспектор за заштиту биља извршио преглед у пољу, односно складишту, може изузетно све пошиљке које се увозе у једном дану пратити један фитоцертфикат ако савезни гранични инспектор за заштиту биља оцени да нема повећане опасности од уношења ка-

рантинских биљних болести и штеточина.

Фитоцифификат из ст. 1, 2. и 3. овог члана може бити издат највише 14 дана пре него што пошиљка биља пређе границу земље у којој је издат фитоцифификат.

Члан 5.

Клаузуле које савезни гранични инспектор за заштиту биља ставља на исправе које прате пошиљку биља приликом увоза и провоза морају садржати податке о месту и датуму прегледа и морају бити потписане и оверене печатом граничне станице за заштиту биља.

Члан 6.

Увозници, провозници, односно превозници дужни су да о приспећу пошиљке биља које се увози или претовара у провозу обавесте граничну станицу за заштиту биља на обрасцу број 3, који је саставни део овог правилника. Поштанске пошиљке биља пријављују се на обрасцу број 4, који је саставни део овог правилника.

Евиденција пријављених и прегледаних пошиљака биља при увозу, извозу и провозу и биља које грађани уносе или износе преко границе води се у књигама увоза, извоза, односно провоза према обрасцу број 3, који је саставни део овог правилника. Облик евиденције може се прилагодити аутоматској обради података.

У документацији граничне станице за заштиту биља чувају се, у посебним збиркама, налази о проузроковачима биљних болести и штеточина за свајсу нађену врсту и пошиљку и образац налазног листића у који се уписују подаци о пошиљци, садржају налаза и идентификацији и верификацији таксона.

II. ОБАВЕЗНИ ЗДРАВСТВЕНИ ПРЕГЛЕД ПОШИЉАКА БИЉА ПРИ УВОЗУ

Члан 7.

Преглед исправа које прате пошиљку биља при увозу обухвата преглед:

1) фитоцифификата или решења ^ако се пошиљка увози по члану 28. Закона о заштити биља од болести и штеточина које угрожавају целу земљу (у даљем тексту: Закон);

2) товарног листа, бродске теретнице, пропрати ице, фактуре и других исправа које прате пошиљку биља.

Исправе из става I. овог члана прегледају се ради:

1) идентификације пошиљке биља;

2) утврђивања да пошиљка испуњава услове прописане Законом;

3) процене степена опасности од уношења карантинских биљних болести и штеточина.

Члан 8.

Пошиљка биља идентификује се упоређивањем података из неког од пратећих докумената (товарни лист, фактура и друге исправе), као и са ознакама на амбалажи, па-

ковањима и утврђеним садржајем пошиљке.

Најмање на једној исправи (фитоцертификату, фактури или др.) мора бити наведен, осим трговачког назива, ботанички назив рода или врсте, а за семе и садни материјал - и називи култивара (сорте, односно селекције).

Члан 9.

Фитоцертификат пошиљке семена (означеног као семе за сетву, садњу и размножавање) и садног материјала, поред општих података, осим када то овим правилником није друкчије одређено, мора да садржи и допунску изјаву: „Биље потиче од биљака које нису биле заражене карантинском биљном болешћу или штеточином, а производњу је у току вегетације контролисао надлежни орган за заштиту биља земље порекла”.

Допунска изјава за реекспортне пошиљке биља које се увозе мора да се налази на копији сертификата земље порекла биља.

Допунска изјава из става I. овог члана није потребна за узорке семена самониклог биља ако га увозе научне организације које се баве селекцијом и увођењем нових сорти, линија и хибрида или заштитом биља.

Фитоцертификат за пошиљке воћног и лозног садног материјала мора да садржи и допунску изјаву „Матичне биљке су испитане лабораторијском методом и нису нађени проузроковачи карантинских вирова и микоплазми”.

Члан 10.

Фитоцертификат за пољишке живог биља и његових делова (осим плодова и семена) из рода *Amelanchier*, *Chaenomeles*, *Cotoneaster*, *Crataegus*, *Cydonia*, *Eriobotrya*, *Malus*, *Mespilus*, *Pyracantha*, *Pyrus*, *Sorbus* и *Stranvaesia* треба да садржи допунску изјаву: „Биље потиче од биљака које су гајене на пољу које је у последње две године контролисао надлежни орган за заштиту биља земље порекла и на том пољу и на подручју 5 km око тог поља није било појаве *Envinia amylovora*”.

Члан 11.

Фитоцертификат за пољишке кромпира мора да садржи следећу допунску изјаву : „Пошиљка потиче са земљишта на коме никада није нађен *Synchytrium endobioticum*. Земљиште је испитано на одсуство *Globodera pallida* и *Globodera rostochiensis*. Пошиљка није заражена *Clavibacter michiganensis* spp. *sepedonicus*, *Pseudomonas solanacearum*, *potato spindle tuber viroid*, ваневропским вирусима кромпира и другим карантинским болестима и штеточинама кромпира”.

Ако је пошиљка кромпира намењена за сађење, фитоцертификат мора, поред изјаве из става I. овог члана, да садржи и изјаву из става I. члана 9. овог правилника.

Члан 12.

Фитоцертификат за пошиљке живог биља и његових

делова и за биљке у посудама (осим семена и плодова), родова и врста *Apium graveolens*, *Capsicum* spp., *Chrysanthemum* spp., *Cucumis* spp., *Dendranthema* spp., *Dianthus caryophyllus*, *Gypsophila* spp., *Gerbera* spp., *Lactuca* spp., *Lycopersicon esculentum* и *Senecio X hybridum* пореклом из земља Јужне, Централне и Северне Америке треба да садржи допунску изјаву: „Биље потиче од здравих биљака, на месту производње није било појаве *Amaromyza sativa*, *Liriomyza sativa* и *Liriomyza huidobrensis*, а у току три месеца пре отпремања пошиљке, најмање сваког месеца, надлежни орган земље извознице прегледао је гене биљке за време вегетације”.

Члан 13.

Пошиљке биља морају бити очишћене од земље. Ако се утврди да у пошиљци биља има земље, пошиљка мора да садржи допунску изјаву: „Земља је испитана на присуство карантинских врста нематода и *Synchitrium endobioticum*”.

Члан 14.

Ако фитоцелтификат има битне недостатке (недовољни или нетачни подаци о пошиљци, неоверене исправке, недостатак прописане допунске изјаве на фитоцелтификату, ботаничких назива за семе и садни материјал и података о пореклу семена и садног материјала и сл.), савезни гранични инспектор за заштиту биља донеће решење о забрани увоза пошиљке.

Потпуни текст допунских изјава из чЛ. 9, 10, 11, 12. и 13. овог правилника може бити замењен изјавом надлежног органа земље извознице да пошиљка одговара одредбама одговарајућег члана овог правилника, уз навођење скраћеног назива Правилника и броја „Службеног листа СФРЈ” у коме је Правилник објављен.

Члан 15. *i*,

Пошиљка семена и садног материјала пакује се у амбалажу која није претходно употребљавана.

Члан 16.

У смислу одредбе члана 21. став 3. Закона, није обавезан фитоцелтификат за:

- 1) сушено воће и поврће, сушене гљиве, сирову кафу, какао у зрну, зачине и чајеве, уљане погаче, сачму и остале додатке биљног порекла за сточну храну, сушено лековито биље и поврће, дукан у листу и прерађевине од дукана;
- 2) амбалажу биљног порекла која није била употребљавана;
- 3) резану грађу (ламперија, даске и греде, непарени паркет и фурнир) која није употребљавана и која је без остатака коре;
- 4) тресет у оригиналном паковању;
- 5) пошиљке биља југословенског порекла које се враћају у Југославију;

- б) прерађевине животињског порекла (рибље, коштаном, месно и крвно брашно и др.);
- Г) букете резаног цвећа и венце ако нису за продају;
- 8) плодове воћа и поврћа за исхрану, до 5 kg, по врсти биља;
- 9) културе јестивих гљива;
- 10) културе биљних ткива које увозе научне организације које се баве селекцијом, увођењем нових врста, сорти, линија и хибрида или заштитом биља;
- П) водене биљке за акваријуме;
- 12) робне узорке биља, у количинама које су сразмерне намени за коју су одређени, осим садног материјала;
- 13) ситне пошиљке семена поврћа и цвећа (укупне масе до 100 g, односно кртола и луковица цвећа појединачне масе до 1 kg), у оригиналном паковању, са декларацијом и пореклом из земаља Европске заједнице;
- 14) семе кактуса и кактусе без супстрата;
- 15) ботаничке хербаријуме ако их шаљу научне организације и ако се из пропратних исправа може утврдити порекло и врста биља.

Фитоцертфикат није потребан ни у случајевима у којима је међународним уговорима о малограничном промету предвиђено да се не издаје.

Члан 17.

Кад пошиљка биља стигне на гранични прелаз без фитоцертфиката који је обавезан, савезни гранични инспектор за заштиту биља донеће решење о забрани увоза пошиљке, а на товарни лист, царинску декларацију или другу исправу која прати пошиљку ставиће калузулу: „Забрањује се увоз. Пошиљка је приспела без цертфиката“. Та клаузула мора бити исписана и на француском језику кад пошиљка стигне поштом.

Савезни гранични инспектор за заштиту биља донеће решење да се биље врати или уништи када стиже у збирним поштанским пакетима заједно са другом робом.

Ако пошиљка биља за коју је обавезна здравствена контрола пређе гранични прелаз без пријаве и без потврде савезног граничног инспектора о извршеном прегледу и стигне у место изван седишта граничне станице за заштиту биља, савезни гранични инспектор за заштиту биља, који сазна за такву пошиљку обавестиће о томе савезни орган управе надлежан за послове заштите биља. Таква пошиљка се не може прегледати без одобрења тог органа.

Члан 18;

Ако је пошиљка биља снабдевена прописаним фитоцертфикатом или ако за пошиљку биља фитоцертфикат није обавезан, савезни гранични инспектор за заштиту биља извршиће обавезни здравствени преглед биља.

Обавезни преглед обухвата и преглед превозног средства, осим за авионске, поштанске и денчане пошиљке.

Члан 19.

Ако се приликом прегледа превозног средства утврди да је биље које се у њему налази, као животна намирница или за украс, заражено карантинском биљном болешћу или штеточином или је увоз, односно провоз тог биља забрањен или ограничен, савезни гранични инспектор за заштиту биља решењем ће наредити превознику мере које треба извршити док се превозно средство налази на територији СФРЈ.

Члан 20.

Под условима за безбедно и квалитетно вршење здравствених прегледа пошиљака биља подразумева се: да је пошиљка под царинским надзором, да се налази на подручју граничног прелаза у смислу царинских прописа, да је превозно средство отворено тако да се може несметано прићи сваком делу пошиљке и да на граничном прелазу постоје уређаји и јаме за спаљивање и хемијско уништавање пошиљака биља.

На железничком граничном прелазу пошиљка мора бити постављена на посебан колосек или паралелне колосеке за преглед или на рампи уз царинско складиште. Колосеци морају бити осигурани од маневрисања понављањем закључаних исклизница, а високонапонска мрежа мора бити искључена.

На друмском граничном прелазу пошиљка мора бити на означеном простору за паркирање, са одговарајућом надстрешницом, рампом и простором за преглед колета. За преглед бродских пошиљака брод мора бити везан у луци, а пошиљке морају бити на броду или, по одобрењу савезног граничног инспектора, у царинском складишту у коме су обезбеђени манипулативни сто и одговарајуће осветљење.

На речним граничним прелазима пошиљке се прегледају у превозном средству ако је до превозног средства осигуран безбедан приступ, односно превоз или, по одобрењу савезног граничног инспектора, у лучком царинском складишту, у коме су обезбеђени манипулативни сто и одговарајуће осветљење.

Авионске, денчане и поштанске пошиљке прегледају се у царинском складишту на за то одређеном простору на коме су обезбеђени манипулативни сто и одговарајуће осветљење.

Биље које уносе путници прегледа се на граничном прелазу или у царинском складишту на за то одређеном простору на коме су обезбеђени манипулативни сто и одговарајуће осветљење.

Преглед контејнерских пошиљака започиње на граничном прелазу (преглед докумената), а завршава се на одређеном контејнерском терминалу где се налази гранична инспекција за заштиту биља и где је обезбеђено отвара-

ње контејнера.

Увозници, провозници, односно превозници и њихови заступници дужни су да приликом обавезних здравствених прегледа омогуће преглед превозног средства и по- Страна 906 - Број 59 - СЛУЖБЕНИ ЛИСТ СФРЈ Петак, 2. август 1991.

шиљке, обезбеде радну снагу за отварање превозних средстава и колета и узимање и преношење узорака, обезбеде потребну опрему за квалитетан преглед (допунско осветљење на месту рада и др.) и отпреме узорке на анализу.

За преглед осетљивог биља у зимском или летњем периоду и за преглед осетљивог садног материјала увозник је дужан да обезбеди услове за очување исправности биља и стручну помоћну радну снагу и одговоран је за отварање, преглед и затварање паковања садног материјала.

Члан 21.

Обавезни здравствени преглед пошиљке биља врши се у радно време граничне станице за заштиту биља при дневној светлости, а изузетно ноћу. на граничним прелазима за које је то одређено посебним одобрењем савезног органа управе надлежног за заштиту биља.

Члан 22.

Пошиљке биља преспеле при увозу и провозу пријављују се одмах или најкасније у року од 24 часа у радно време граничне станице за заштиту биља. Пријава се подноси писмено, доставном књигом, уз предочавање свих исправа које прате пошиљку. Ако на граничном прелазу није стално присутан дежурни инспектор или ако на основу добре праксе инспектор тако оцени, пошиљка се пријављује телефоном.

На заједничким граничним прелазима поступак пријављивања пошиљке је у складу са одредбама става I. и са технологијом прегледа пошиљака утврђеном прописом донетим на основу међудржавног споразума о заједничком граничном прелазу.

Члан 23.

Савезни гранични инспектор за заштиту биља процењује степен опасности од уношења проузроковача карантинских болести и штеточина ради утврђивања програма и опсега прегледа (одређивања броја паковања из кога ће се узети узорци, броја и величине узорака, лабораторијских метода прегледа, превентивних мера и др.).

За процену степена опасности служе расположиви научни, стручни и технички подаци, подаци о ранијим налазима, подаци о претходном прегледу у земљи порекла ако је такав преглед извршен, подаци о карантинским болестима и штеточинама на одређеним биљним врстама домаћинима, о пореклу биља, о пореклу и присуству тих карантинских болести и штеточина у земљи порекла, о поузданости фитоцифратора ако је обавезан и др.

Степен опасности је повећан увек када се увози биље

које је домаћин одређене карантинске болести и штеточине из земље у којој је присутна та болест или штеточина. Опасност је мања када се увози или провози биље које потиче из земље у којој није утврђено присуство одређене карантинске болести или штеточине или ако је у земљи порекла савезни гранични инспектор за заштиту биља, у сарадњи с надлежним органом за заштиту биља те земље, извршио преглед у време вегетације или у складишту.

Члан 24.

Савезни гранични инспектор за заштиту биља узима узорке биља ради лабораторијског прегледа без накнаде вредности тих узорака. О узетим узорцима биља савезни гранични инспектор за заштиту биља издаје потврду превознику биља.

Члан 25.

Ако лабораторијски преглед узорака семена и садног материјала траје дуже, а на граничном прелазу нема потребног складишног простора, савезни гранични инспектор за заштиту биља може решењем дозволити да се пошиљка, уз предузимање потребних превентивних мера, превезе у друго место царинења у коме постоји гранична станица за заштиту биља и одговарајући складишни простор.

Члан 26.

Ако се приликом здравственог прегледа пошиљке биља утврди да је амбалажа или биље заражено карантинском или одређеном економски штетном биљном болешћу или штеточином преко одређеног процента, која се на месту увоза не може потпуно сузбити дезинфекцијом или дезинсекцијом, савезни гранични инспектор за заштиту биља неће дозволити увоз такве пошиљке него ће решењем наредити да се пошиљка врати пошиљаоцу или уништи, односно одузме и уништиће биље које поједина лица уносе у Социјалистичку Федеративну Републику Југославију. Истовремено ће наредити предузимање превентивних мера за спречавање ширења заразе.

Кад нареди да се пошиљка биља врати пошиљаоцу или да се одузме и уништи, савезни гранични инспектор за заштиту биља ставиће на пропратну исправу, односно на потврду царинарнице о задржавању робе клаузулу: „Забрањује се увоз. Пошиљка је заражена”, с тим што ће назначити назив карантинске, односно одређене економски штетне биљне болести или штеточине.

Присуство *Quadraspidiotus perniciosus* (Comst.) на плодовима воћа које се увози или провози не сматра се заједно у смислу овог правилника.

Члан 27.

Ако савезни гранични инспектор оцени да се утврђена зараза карантинском биљном болешћу или штеточином или одређеном економски штетном биљном болешћу

или штеточином може успешно сузбити дезинфекцијом или дезинсекцијом, дозволиће да се таква пошилика превезе до најближег места на коме се те мере могу извршити под условом:

- 1) да није у питању карантинска болест или штеточина која је наведена у листи карантинских болести и штеточина којих нема у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији (Листа А);
- 2) да је увозник прибавио сагласност републичког органа управе надлежног за послове заштите биља за место на коме ће се извршити наведене мере;
- 3) да је увозник одабрао предузеће, односно организацију овлашћену према члану 11. Закона која ће извршити мере дезинфекције или дезинсекције и предузети наређене превентивне мере;
- 4) да савезни гранични инспектор за заштиту биља решењем нареди превентивне мере приликом превоза пошилике (дезинсекција или дезинфекција превозних средстава, превоз под режимом хлађења и др.).

Члан 28.

Ако се здравственим прегледом пошилике биља утврди да пошилика биља није заражена карантинском, а ни економски штетном биљном болешћу или штеточином преко одређеног процента, савезни гранични инспектор за заштиту биља ће потврдити да је извршен обавезан здравствени преглед пошилака биља стављањем на царинску декларацију или пропратну исправу клаузуле: „Пошилика је прегледана. Увоз дозвољен“.

Ако се увози пошилика биља сходно члану 28. став I. Закона или пошилика биља за коју је прописан карантински надзор или праћење здравственог стања биља код крајњег корисника, савезни гранични инспектор за заштиту биља ставиће на пропратну исправу клаузулу из става I. овог члана и записником констатовати врсту и количину биља, место и време трајања карантинског надзора или праћења здравственог стања биља код крајњег корисника, као и обавезу увозника. О увозу такве пошилике савезни гранични инспектор за заштиту биља обавестиће републички орган управе надлежан за послове заштите биља и савезни орган управе надлежан за послове заштите биља, достављањем записника.

Члан 29.

Кад на гранични прелаз стигне пошилика биља противно прописаној забрани, односно ограничењу увоза, савезни гранични инспектор за заштиту биља ће без здравственог прегледа донети решење о враћању пошилике по Петак, 2. август 1991. СЛУЖБЕНИ ЛИСТ СФРЈ Број 59 - Страна ,907
шиљаоцу, а на пропратну исправу ставиће клаузулу: „Забрањен увоз по одредбама Наредбе... (назив Наредбе)“.

Ако се у току прегледа утврди да пошилика садржи

биље противно прописаној забрани, односно ограничењу увоза, савезни гранични инспектор за заштиту биља поступиће по одредби става I. овог члана.

Члан 30.

Ако се пошиљка биља увози контејнерима преко граничног прелаза на коме се не врши преглед контејнера, савезни гранични инспектор за заштиту биља прегледа само пратеће исправе.

Ако утврди да је пошиљка у контејнеру снабдевена прописаним фитоциртификамом или да фитоцирфикат није прописан, савезни гранични инспектор одобрава превоз контејнера под царинским надзором до одређеног места за вршење здравственог прегледа контејнера, стављањем клаузуле на пропратну исправу: „Одобрава се превоз под царинским надзором до контејнерског терминала...

Одмах по приспећу обавестити савезног граничног инспектора за заштиту биља у... Преглед није извршен." На фитоцирфикату који прилаже уз превозну исправу уписује место и датум и оверава потписом и печатом граничне станице за заштиту биља.

Ако се утврди да пошиљка биља која се увози контејнерима није снабдевена фитоциртификамом кад је он прописан или кад се из исправа утврди да садржи биље противно прописаној забрани, односно ограничењу, савезни гранични инспектор за заштиту биља наређује решењем, да се пошиљка врати пошиљаоцу, а на пропратну исправу ставља калузулу прописану у члану 17, односно члану 30. овог правилника.

Под контејнерима, у смислу овог правилника, подразумевају се контејнери затвореног типа, товарне запремени веће од 3 тз, намењени за превоз биља, који одговарају међународним стандардима за превоз робе под царинским надзором.

Пошиљке „Ниске раск" које се превозе железницом прегледају се на железничким граничним прелазима на којима постоји гранична Инспекција за заштиту биља.

Члан 31.

Ако приликом обавезног здравственог прегледа биља при увозу и провозу савезни гранични инспектор за заштиту биља посумња да је нађена опасна врста проузроковача биљне болести или штеточине које нема у Европи, а није у листи карантинских биљних болести и штеточина коју је донео функционер који руководи савезним органом управе надлежним за послове заштите биља, пре завршетка прегледа о томе обавештава савезни орган управе надлежан за послове заштите биља.

НI. ОБАВЕЗНИ ЗДРАВСТВЕНИ ПРЕГЛЕД БИЉА ПРИ ИЗВОЗУ

Члан 32.

Ако земља увозница или земља кроз коју се пошиљка

биља превози захтева да пошиљка биља буде снабдевена уверењем о здравственом стању пошиљака биља, пошиљалац биља дужан је да, у смислу члана 29. став I. Закона, о намераваном извозу поднесе писмени захтев за издавање фитоцифрфиката надлежном органу у републици или надлежној граничној станици за заштиту биља 24 часа пре утовара.

Захтев из става I. овог члана мора да садржи следеће податке:

- 1) име, односно назив и адресу извозника пошиљке;
- 1) име, односно назив и адресу примаоца;
- 3) назив места увоза;
- 4) садржину пошиљке, порекло биља, начин паковања, масу (kg), односно кубатуру и број колета и ботанички назив биљака;
- 5) врсту и број превозног средства;
- 6) место и време утовара;
- 1) да ли је, кад, којим средством и у којој концентрацији вршена дезинфекција, односно дезинсекција пошиљке и време трајања (експозиција);
- 8) услове које поставља земља увозница, а нарочито којим биљним болестима или штеточинама пошиљка биља не сме бити заражена, и ако је потребна допунска изјава, исправан текст те изјаве.

Поред података из става 2. овог члана, за пошиљке биља у реекспорту потребно је доставити:

- 1) назив земље у којој је биље произведено;
- 2) уверење о здравственом стању пошиљке које је пратило пошиљку или копију тог уверења коју је оверио гранични инспектор ако је уверење задржао;
- 3) место и начин ускладиштења пошиљке, да ли је препакована, дорађена и сл. до момента реекспорта.

За семе и садни материјал, пошиљалац биља дужан је да уз захтев за издавање уверења приложи и уверење о здравственом прегледу усева у току вегетације и објеката за производњу семенског и садног материјала према члану 7. Закона. Те пошиљке се обавезно прегледају у месту утовара.

Ако обавезни здравствени преглед биља које се извози, осим семена и садног материјала, није извршен у месту утовара, извозник је дужан, у захтеву који подноси савезном граничном инспектору за заштиту биља на граничном прелазу, да објасни зашто преглед није извршен у месту утовара и да обезбеди све услове да се обавезни здравствени прегледи изврши безбедно и квалитетно (приступ до свих делова пошиљке, узимање узорака и др.).

Члан 33.

По пријему захтева о намераваном извозу, надлежни орган у републици, односно аутономној покрајини или савезни гранични инспектор извршиће благовремено обавез-

ни здравствени преглед пошиљака биља.

Члан 34.

Здравствени преглед пошиљке биља при извозу и ре-експорту обухвата преглед превозног средства, амбалаже и биља.

Ако се приликом здравственог прегледа пошиљке биља утврди да пошиљка биља није заражена биљном болешћу или штеточином због које је забрањено да се унесе у земљу увозницу или у земљу кроз коју се провози, надлежни орган из члана 29. став 2. Закона, односно савезни гранични инспектор за заштиту биља издаје фитоцертификат.

Цертификат се издаје у року од 14 дана пре него што ће пошиљка прећи границу, односно бити извезена из Социјалистичке Федеративне Републике Југославије.

Ако се приликом здравственог прегледа пошиљке биља утврди да је пошиљка биља заражена биљном болешћу или штеточином због које је забрањено да се унесе у земљу увозницу или у земљу кроз коју се провози или да превозно средство и амбалажа не испуњавају услове за извоз, надлежни орган из члана 29. став 2. Закона, односно савезни гранични инспектор за заштиту биља неће издати фитоцертификат за извоз такве пошиљке или ће, у споразуму са пошиљаоцем, наредити и друге потребне мере.

Члан 35.

фитоцертификат се издаје на обрасцу број I за пошиљке биља које се извозе, односно на обрасцу број 2 за пошиљке биља које се реекпортују. Обрасци су саставни део овог правилника.

Обрасци из става I. овог члана штампају се на енглеском језику, а на полеђини се штампа одговарајући текст на француском, немачком и руском језику.

IV. ОБАВЕЗНИ ЗДРАВСТВЕНИ ПРЕГЛЕД БИЉА ПРИ ПРОВОЗУ

Члан 36.

Пошиљке биља које се превозе и претоварују на територији СФРЈ, изузев авионских пошиљки, подлежу обавезном здравственом прегледу само на местима која су одређена за промет биља преко државне границе.

Претовар пошиљке у провозу не може започети без присуства савезног граничног инспектора за заштиту биља.

Страна 908 - Број 59 - СЛУЖБЕНИ ЛИСТ СФРЈ Петак, 2. август 1991.

Члан 37.

Ако се обавезним здравственим прегледом превозне пошиљке биља која се претовара на територији СФРЈ утврди да пошиљка биља нема фитоцертификат без кога није дозвољен провоз или да уверење не испуњава услове прописане међународним уговорима о заштити биља и Законом, односно да пошиљка садржи врсту биља противно

прописаној забрани или ограничењу, савезни гранични инспектор за заштиту биља забраниће превоз пошиљке биља и наредити да се пошиљка врати пошиљаоцу, а на пропратну исправу ставиће клаузулу: „Забрањен провоз. Пошиљка је приспела без фитоцертификата”, односно: „Забрањен провоз по одредбама Наредбе...”.

Члан 38.

Ако се обавезним здравственим прегледом из члана 38. овог правилника утврди присуство карантинске или одређене економски штетне биљне болести или штеточине преко одређеног процента, савезни гранични инспектор за заштиту биља забраниће решењем провоз пошиљке биља и наредиће решењем да се она врати пошиљаоцу, ако међународним уговором о заштити биља није друкчије одређено, а на пропратну исправу ставиће клаузулу: „Забрањује се провоз. Пошиљка је заражена ”, с тим што ће назначити назив биљне болести или штеточине.

Пошиљке биља које се из брода претоварују у више железничких или друмских превозних средстава и постепено отпремају подлежу прегледу на почетку и у току претовара.

Ако обавезним здравственим прегледом утврди да пошиљка није заражена карантинском или одређеном економски штетном биљном болешћу или штеточином преко одређеног процента, гранични инспектор за заштиту биља ставиће на пропратну исправу клаузулу: „Пошиљка прегледана. Дозвољава се провоз.” Клаузула се ставља на једну царинску исправу након завршеног прегледа.

Ако је за време провоза кроз СФРЈ пошиљка биља хаварисана и ако је потребно извршити претовар, превозник ће о томе обавестити најближу граничну станицу за заштиту биља која ће поступити по одредбама овог правилника. Трошкове који настану у вези с тим сноси превозник.

Члан 39.

Ако приликом претовара пошиљке која се провози остане у месту претовара неки део пошиљке, тај се део мора вратити у земљу извозницу или уништити. Уништавање врши превозник у присуству савезног граничног инспектора за заштиту биља.

V. ДОЗВОЉЕНИ ПРОЦЕНАТ ЗАСТУПЉЕНОСТИ ОДРЕЂЕНИХ ЕКОНОМСКИ ШТЕТНИХ БОЛЕСТИ И ШТЕТОЧИНА У ПОШИЉКАМА БИЉА

Члан 40.

У пошиљкама семена и садног материјала које се увозе, присуство економски штетних биљних болести и штеточина не може бити веће од оног које је одређено прописима за исте врсте семена и садног материјала у унутрашњем промету.

Члан 41.

Дозвољено присуство одређених економски штетних

биљних штеточина, према члану 23. став 3. Закона о заштити биља, односи се на пошиљке биља које се увозе за исхрану или прераду.

Сматра се да су пошиљке из става I. овог члана заражене ако број живих биљних штеточина у свим стадијумима развића у узетом узорку износи по килограму:

1) 0,1 за штеточине *Sitophilus* spp., *Acanthoscelides obtectus* Say, *Callosobruchus* spp. *Caulophilus latinasus* (Gyllenhal), *Rhyzopertha dominica* (F.), *Prostephanus truncatus* (Horn), *Araecerus fasciculatus* (De Geer), *Sitotroga cerealella* (O1);

2) 0,2 за штеточине *Stegobium paniceum* (L), *Lasioderma serricorne* (Fabr.), *Alphitobius diaperinus* (Panz.), *Ephestia* spp., *Plodia interpunctella* (Hnb.) *Nemapogon granella* (Linn), *Corcyra cephalonica* (Stain), *Pyroderces rileyi* (Wals.);

3) 0,5 за штеточине *Tribolium* spp., *Oryzaephilus* spp., *Cryptolestes* spp., *Tenebrioides mauritanicus* (Linn.), *Tenebrio* spp., *Dermestes* spp.;

4) I и више од I за све остале штетне складишне инсекте и гриње.

Изузетно, ако је опасност ширења штеточина мала (на пример зимски период) или ако ће биље бити у кратком року прерађено (на пример: млевено, екстраховано и слично), инспектор може дозволити увоз без предузимања мера дезинсекције биља.

VI. МЕРЕ ЗА ЗАШТИТУ БИЉА ПРИ УВОЗУ, ИЗВОЗУ И ПРОВОЗУ

Члан 42.

Ради спречавања ширења, односно ради сузбијања проузроковача карантинских биљних болести и штеточина за време обавезног здравственог прегледа, превозници, увозници, органи царине и граничних инспекција и савезни гранични инспектор за заштиту биља дужни су да спроводе превентивне мере, и то:

1) до завршетка обавезног здравственог прегледа свака пошиљка биља при увозу и провозу и узорак узет из такве пошиљке сматрају се сумњивим на присуство карантинских биљних болести и штеточина;

2) пошиљка биља се не може отворати и прегледати и из ње узимати узорци без сагласности савезног граничног инспектора за заштиту биља, осим прегледа поштанских пошиљака код којих царински органи утврђују садржај пошиљке;

3) узорци биља морају се прегледати у радној просторији која је опремљена за ту сврху, где су обезбеђени услови за квалитетан рад и спровођење превентивних мера против ширења карантинских штеточина и проузроковача биљних болести. Просторија (приручна лабораторија) мора да се налази на граничном прелазу или у непосредној близини;

4) непрегледани узорци биља не могу се даље носити или слати без убијања живих стадијума инсеката и гриња и одговарајућег паковања којим се спречава ширење проузроковача биљних болести;

5) узорци биља који се шаљу овлашћеним организацијама из члана 26. Закона морају се преносити или слати уз мере обезбеђења као хитне и вредносне пошиљке;

б) савезни гранични инспектор за заштиту биља дужан је да са превентивним мерама упозна предузећа, односно организације и лица која непосредно учествују у обавезном здравственом прегледу биља.

Члан 43.

Ради спречавања ширења, односно ради сузбијања карантинских и одређених економски штетних биљних болести и штеточина приликом увоза, извоза и провоза биља, гранични инспектор за заштиту биља решењем ће наредити дезинфекцију, дезинсекцију или сличне мере које спроводи предузеће, односно организација из члана 11. Закона.

У решењу из става I. овог члана наводи се да се мера дезинфекција или дезинсекције мора вршити средствима за заштиту биља која имају дозволу за промет и да је увозник дужан да се придржава упутства за употребу тог средства, сагласно дозволи за промет средства којим се врши дезинфекција или дезинсекција.

Спровођење мера из става I. овог члана контролише савезни гранични инспектор за заштиту биља и инспектор за заштиту биља надлежне друштвено-политичке заједнице у месту у коме се мере спроводе.

Члан 44.

Сматраће се да је извршена дезинсекција и лези н фе Јапија дрва без коре или са кором ако је то потврђено у фитоциферициату или означено на дрвету, односно на амбалажи ознаком „Kilndried" (K.D.) или другом међународном ознаком у складу са трговачком праксом.

Петак, 2. август 1991. СЛУЖБЕНИ ЛИСТ СФРЈ Број 59 - Страна 909
Образац бр. I

I. Назив и адреса извозника 2. ФИТОСАНИТЕТСКО УВЕРЕЊЕ

Број

Оригинал

3. Пријављени назив и адреса примаоца

4. Служба за заштиту биља

Служби за заштиту биља

5. Место порекла

YU

6. Пријављено средство превоза

7. Пријављено место увоза

8. Карактеристичне ознаке: број и опис паковања, назив производа и ботанички назив биља

9. Пријављена количина

Ю. Овим се потврђује **да су наведене** биљке или биљни производи подвргнути одговарајућем поступку **и да је утврђено да нису заражени карантинским штеточинама и да практично нису заражени другим опасним штеточинама, као и да одговарају захтевима земље увознице.**

II. Допунска изјава

Поступак дезинфекције и/или дезинфекције 18. Место издавања

Датум:

Име и потпис Печат организације:

овлашћеног лица

12. Поступак

13. Средство (активна материја) 14. Трајање и ; температура

15. Концентрација 16. Датум

17. Допунска информација

и Никакву финансијску одговорност у вези са овим сертификатом неће сносити Служба за заштиту биља СФРЈ нити њен

службеник, односно представник

Страна 910 - Број 59 СЛУЖБЕНИ ЛИСТ СФРЈ Петак, 2. август 1991.

Образац бр. 2

1. Назив и адреса извозника 2. ФИТОСАНИТЕТСКО УВЕРЕЊЕ ЗА РЕЕКСПОРТ

Број

Оригинал

3. Пријављени назив и адреса примаоца

4. Служба за заштиту биља

Служби за заштиту биља

5. Место порекла

YU

6. Пријављено средство превоза

7. Пријављено место увоза

8. Карактеристичне ознаке: број и опис паковања, назив производа и ботанички назив биља

9. Пријављена количина

Ю. Овим се потврђује да су наведене биљке или биљни производи увезени у СФР Југославију (земља у којој су про-изведени) на основу фитосанитетског уверења бр. чији је оригинал оверена аутентична копија

приложен овом уверењу; да су паковани препаковани у првобитним новим контејнерима; да је на основу оригинал ног фитосанитетског уверења и додатног прегледа утврђено да су у складу са

важећим фитосанитетским прописима земље извознице и да у току ускладиштења у СФР Југославији пошиљка није изложена ризику заразе или инфекције

11. Допунска изјава

Поступак дезинфектације и/или дезинфекције 18. Место издавања

Датум:

Име и потпис Печат организације:

овлашћеног лица

12. Поступак

13. Средство (активна материја) 14. Трајање и температура

15. Концентрација 16. Датум

17. Допунска информација

и Никакву финансијску одговорност у вези са овим сертификатом неће сносити Служба за заштиту биља СФРЈ нити њен

службеник, односно представник

Петак, 2. август 1991. СЛУЖБЕНИ ЛИСТ СФРЈ Број 59 - Страна ,911

Образац бр. 3

ПРИЈАВА ПОШИЉАКА КОЈЕ ПОДЛЕЖУ ФИТОСАНИТЕТСКОМ ПРЕГЛЕДУ ГРАНИЧНОЈ СТАНИЦИ ЗА ЗАШТИТУ БИЉА

Обавештавамо Вас да је приспела пошиљка

(врста робе и намена)

из на име —

из улица број

За преглед пошиљке, обезбеђени су прописани услови:

дана у часова - место прегледа —.

Ред.

број

Број

превозног средства

Јед.

мере Количина Ред.

број

Број

превозног средства

Јед.

мере Количина

\

Документација о пошиљци потребна за преглед и оверу приложена уз ово обавештење.

Преглед извршен дана

У часова

М.П. —

(потпис)

Накнаде и трошкови прегледа за наведену пошиљку иду на терет увозника, извозника, превозника. Рачун испоставити на овлашћеног заступника.

(тачна адреса овлашћеног заступника)

ОВЛАШЋЕНИ ЗАСТУПНИК:

(потпис)

Стана 912 - Вооі 59 СЛУЖБЕНИ ЛИСТ СФРЈ Петак, 2. август 1991.

Ред.

број

Датум

уписа Врста биља Тежи-

на

Адреса Број

пакета

Датум

прегледа

Инспек-

тор Напомена

пошиљалац прималац

I 2 3 4 5 6 7 8 9 Ю

i

-

Образац бр. 4

ПОШТА ЦАРИЊЕЊА

Жиг

ПРИЈАВА ПОШИЉАКА КОЈЕ ПОДЛЕЖУ ФИТОСАНИТЕТСКОМ ПРЕГЛЕДУ ГРАНИЧНОЈ СТАНИЦИ ЗА ЗАШТИТУ БИЉА

Петак, 2. август 1991. СЛУЖБЕНИ ЛИСТ СФРЈ Број 59 - Страна ,913

Члан 45.

Ако гранични инспектор за заштиту биља решењем нареди да се пошиљка биља уништи, пошиљку ће уништити увозник или превозник, односно њихови законски заступници у присуству савезног граничног инспектора и царинског радника о чему се сачињава записник.

Члан 46.

Пошиљке биља уништавају се једним од поступака утврђених Правилником о начину уништавања биља за које је наређено уништавање.

Члан 47.

Гранични прелази преко којих се врши промет пошиљака биља морају имати уређаје или јаме за уништавање биља. Трошкове уништавања биља на граничним прелазима за провоза пошиљке сnose превозници, а за увозне пошиљке - увозници.

Vil. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 48.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о начину вршења обавезног здравственог прегледа пошиљака биља које се увозе, извозе и провезе и о начину уништавања пошиљака биља („Службени лист СФРЈ", бр. 69/83).

Члан 49.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана об-
јављиван^ у „Службеном листу СФРЈ“.

Бр. 6/0-04-193/001

21. маја 1991. године

Београд Савезни секретар за
пољопривреду,

др **Стево Мирјанић**, с. р.